CHANGEMAKERS

NUMMER 26 / MEI 2025

‘Eindelijk weer naar school’

Leercentra voor kinderen op de vlucht

Josephine strijdt voor inclusieve zorg

VSO

04 26,2 miljoen kinderen in Pakistan gaan niet naar school

In de leercentra van VSO kunnen kinderen veilig spelen en leren.

07 Onze helden

Hoe één vrijwilliger een hele gemeenschap in beweging brengt.

08 ‘Zulke mensen behandelen we hier niet’

Josephine werd tijdens haar bevalling geweigerd door het ziekenhuis.

10 Achter elk cijfer schuilt een verhaal

Bekijk onze wereldwijde impactcijfers.

12 Spelenderwijs leren in Rwanda

Joshua gaat weer met plezier naar school.

15 Interview met Pavla

‘Ik weet dat mijn nalatenschap bijdraagt aan een eerlijke wereld.’

COLOFON

VSO CHANGE MAKERS

Changemakers is een uitgave van VSO. Voor supporters, donateurs en relaties.

VSO
Weg der Verenigde Naties 1
3527 KT Utrecht
info@vso.nl
030 232 06 00
IBAN: NL93 INGB 0000 0000 92

→ **vso.nl**

Hoofdredactie Jasmijn Visser
Redactie VSO Nederland
Fotografie/illustraties Akifullah Khan, Shaban Francis-Shampuz Media, Brian Ngali, Rukaiya, Eric Nkurunziza, Jasper Kasbergen
Vormgeving René Mohrmann
Productie Global Village Media
Druk Mailtraffic

FSC MIX Papier van verantwoorde herkomst FSC® C006822
CBF Erkend Goed Doel
Algemeen Nut Beogende Instelling ANBI

Geen toekomst zonder school

Onderwijs is zoveel meer dan alleen lezen en schrijven. Het biedt kinderen de kans om zelfstandig te worden en een baan te vinden. Maar wat als een kind niet naar school kan? Bijvoorbeeld door oorlog, armoede of discriminatie. Dan mist het kind niet alleen de kans om zich te ontwikkelen, maar ook een veilige plek om aan de ellende te ontsnappen en gewoon even kind te kunnen zijn.

In dit magazine lees je over de 26,2 miljoen kinderen in Pakistan die niet naar school gaan, waaronder veel Afghaanse vluchtelingen. In de leercentra van VSO zorgen we ervoor dat **duizenden getraumatiseerde kinderen** geen belangrijke schooljaren missen, juist in een periode die het meest bepalend is voor hun ontwikkeling.

Daarnaast maak je kennis met een bijzonder project in Rwanda, waar **spelenderwijs leren** centraal staat. Dankzij deze succesvolle lesmethode hebben we al duizenden leraren ondersteund en het onderwijs van 250.000 kinderen verbeterd.

Dankzij onze vrijwilligers en donateurs hebben al veel kinderen toegang gekregen tot gedegen onderwijs. Maar we zijn nog lang niet klaar. Wereldwijd zijn er nog miljoenen kinderen die, door verdrietige omstandigheden, niet naar school kunnen. Laten we daar samen verandering in brengen!

Jasmijn Visser, Hoofdredacteur

STOP KINDERARBEID

START ONDERWIJS

Vrijwilliger Salma (midden boven) stelt haar kelder beschikbaar als klaslokaal voor gevluchte kinderen.

We staan in één van de drukke straten van Islamabad (Pakistan). Hoewel het vandaag een schooldag is, krioelen de kinderen om ons heen. Sommigen zoeken tussen het vuilnis naar metaal of plastic om te verkopen, anderen knielen op het trottoir en poetsen schoenen voor een paar munten.

Ze zijn niet de enige kinderen in het land die vandaag in de schoolbanken hadden moeten zitten. Naar schatting hebben op dit moment 26,2 miljoen kinderen in Pakistan geen toegang tot onderwijs, waaronder veel Afghaanse vluchtelingen.

Kinderarbeid als obstakel voor onderwijs

Voor veel kinderen die zijn gevlucht voor de oorlog in Afghanistan, is het onmogelijk om naar school te gaan. Ze beschikken niet over de benodigde papieren en spreken een andere taal. Daarnaast zorgt extreme armoede ervoor dat deze kinderen vaak gedwongen worden tot kinderarbeid, waardoor school voor hen buiten bereik blijft.

Najeeba kon niet naar school

Dat was ook het geval voor de twaalfjarige Najeeba. Haar familie werd gedwongen om Afghanistan te verlaten toen ze zes jaar oud was. Haar grootmoeder, Zakia, herinnert zich die dag nog als de dag van gisteren: “Het was ontzettend moeilijk om alles achter te laten en te vertrekken. Onderweg verloor ik mijn zoon, wat de tocht nog vreselijker maakte dan het al was. Toen we uiteindelijk in Pakistan aankwamen, woonden we met het hele gezin in een gammel tentje. We hadden simpelweg niet genoeg geld om Najeeba naar school te laten gaan.“

Leercentra voor kinderen op de vlucht

Met het *Education Cannot Wait* project zorgen we ervoor dat kinderen zoals Najeeba geen essentiële leerjaren hoeven te missen. In door crisis getroffen gebieden worden speciale leercentra opgezet, waar kinderen met leeftijdsgenootjes kunnen spelen en versneld kunnen leren. Het biedt de kinderen structuur in tijden van chaos. Lokale vrijwilligers krijgen professionele trainingen om les te geven in deze centra en psychosociale hulp te bieden aan getraumatiseerde kinderen.

De twaalfjarige Najeeba gaat dankzij Salma weer naar school.

Education Cannot Wait

Naar schatting hebben op dit moment 26,2 miljoen kinderen in Pakistan geen toegang tot onderwijs, het op één na hoogste aantal ter wereld. Om zo veel mogelijk kinderen naar school te laten gaan, heeft VSO de handen ineengeslagen met UNICEF, het Rural Support Programmes Network (RSPN) en verschillende lokale partners in Pakistan. Het project *Education Cannot Wait* richt zich op 32.400 kwetsbare kinderen in Pakistan. Door leercentra, schoolmateriaal en onderwijstrainingen te bieden, hoeven getraumatiseerde kinderen geen belangrijke schooljaren te missen.

Scan de QR-code en lees meer over dit project.

> “Ik geef les in de kelder van mijn huis, zodat de kinderen niet zo ver hoeven te reizen.”
>
> Salma (26)

Salma helpt kinderen terug naar school

Één van die toegewijde vrijwilligers is Salma (26). Salma is zelf gevlucht vanuit Afghanistan en weet als geen ander wat de kinderen doormaken. Samen met andere VSO-vrijwilligers zoekt ze binnen haar gemeenschap naar kinderen die niet naar school gaan. Ze gaan in gesprek met ouders over kinderarbeid en verwelkomen de kinderen in de speciale VSO-leercentra. “Overheidsscholen zijn vaak moeilijk bereikbaar en privéscholen zijn onbetaalbaar. Daarom geef ik les in de kelder van mijn huis, zodat de kinderen niet zo ver hoeven te reizen,” vertelt Salma.

Een nieuwe start voor Najeeba

Gelukkig slaagde Salma erin de twaalfjarige Najeeba naar het leercentrum te brengen. Voor Najeeba was het spannend om voor het eerst naar een school te gaan. “Op mijn eerste schooldag vond ik het eng,” vertelt ze. Maar al snel maakte ze vrienden en begon ze te genieten van haar lessen. Dankzij de steun van Salma schreef Najeeba zich na de inhaallessen in op een lokale school, zodat ze haar opleiding kon voortzetten. Een prachtige beloning voor Salma’s inzet, omdat het laat zien hoe de kinderen daadwerkelijk stappen zetten richting een betere toekomst.

Hoop voor de toekomst

Najeeba gunt andere kinderen dezelfde kans die zij heeft gekregen. “Wanneer ik arme Afghaanse kinderen op straat zie, hoop ik dat ook zij zich kunnen inschrijven bij een leercentrum van VSO. Zodat ze de kans krijgen om te studeren en een betere toekomst op te bouwen.“

Salma is gemotiveerd om haar missie verder voort te zetten: “Als één vrouw wordt opgeleid en basiskennis opdoet, kan ze vervolgens een hele familie onderwijzen.“

Najeeba had geluk, maar andere kinderen niet

Voor Najeeba ziet de toekomst er weer veelbelovend uit, maar duizenden kinderen wachten nog op de kans om weer naar school te gaan. Met jouw steun kunnen we daar verandering in brengen.

DONEER VANDAAG NOG EN GEEF KINDEREN ZOALS NAJEEBA DE KANS OM NAAR SCHOOL TE GAAN.

▲ **SCHOOLSPULLEN:**

Met jouw donatie geef je schoolspullen aan kinderen zoals Najeeba. Denk aan boeken, een stevige rugzak, schriften en potloden.

▲ **KLASMATERIAAL:**

Met jouw donatie bied je materialen voor een klaslokaal; zoals een whiteboard, opvouwbare matten, educatieve spellen en een wereldbol.

▲ **VRIJWILLIGERS:**

Met jouw donatie bied je trainingen aan VSO-vrijwilligers zoals Salma, zodat zij onderwijs en psychosociale ondersteuning kunnen bieden.

Elke dag telt, voor kinderen zoals Najeeba.
Doe vandaag een (extra) gift en bied getraumatiseerde kinderen een veilige plek om te spelen en te leren.

Scan de QR-code en doneer.

ONZE HELDEN

VSO gelooft in de kracht van lokale changemakers: vrijwilligers uit de gemeenschap die de situatie door en door kennen. Zij weten als geen ander waar de hulp het hardst nodig is. Ze komen in actie en staan op tegen onrecht. VSO steunt deze changemakers door middel van kennis, middelen en beleidsbeïnvloeding.

MOHAMED INSPIREERT JONGEREN IN KENIA OM MAATSCHAPPELIJK BETROKKEN TE ZIJN

‘Een groot probleem in mijn regio is het gebrek aan maatschappelijke betrokkenheid onder jongeren. Hoewel zij de grootste bevolkingsgroep vormen, was hun opkomst bij de laatste verkiezingen het laagst. Om hen te motiveren, organiseer ik bijvoorbeeld theatershows over maatschappelijke kwesties. Daarnaast werk ik mee aan beleidsontwikkeling en heb ik een online forum opgezet waar jongeren ideeën, informatie en kansen kunnen delen, bijvoorbeeld voor het vinden van werk.’

Scan de QR-code en lees meer over Mohameds werk.

RUKAIYA GEEFT ICT-LES AAN VLUCHTELINGEN IN BANGLADESH

‘In het vluchtelingenkamp in Cox’s Bazar krijgen vrouwen weinig kansen en worden ze vaak niet serieus genomen. Zelf ben ik in armoede opgegroeid en ken ik de uitdagingen van deze vrouwen als geen ander. Als vrijwilliger geef ik ICT-lessen in het vluchtelingenkamp. Voor veel vrouwen is dit hun eerste kennismaking met een computer. Na een paar lessen werken ze al zelfstandig en verkennen ze het internet. Dit vergroot niet alleen hun kans op een baan, maar zorgt er ook voor dat hun echtgenoten meer respect voor hen krijgen!’

Scan de QR-code en lees hoe Rukaiya impact maakt.

JOSEPHINE STRIJDT VOOR TOEGANKELIJKE ZORG

Gedreven door haar eigen ervaringen zet Josephine (33) zich vol passie in om de zorg in Kenia toegankelijk te maken voor mensen met een handicap. In dit interview vertelt ze hoe het Make Way-project van VSO haar de kennis en middelen gaf om blijvende impact te maken.

Waarom wil je je graag inzetten voor mensen met een handicap?
"Ik ben geboren met cerebrale parese, wat betekent dat ik geen controle heb over mijn spieren. Mensen brengen mijn beperking vaak in verband met hekserij of een ziekte, en denken dat het besmettelijk is. Ze denken dat ik altijd afhankelijk ben, geen relaties kan hebben of geen gezin kan stichten. Dat merkte ik ook toen ik naar het ziekenhuis ging om condooms te halen. De arts vroeg: 'Waarom heb jíj condooms nodig?' Dit soort vooroordelen motiveren me om op te komen voor andere mensen die hetzelfde meemaken."

Wat was één van de grootste obstakels die je hebt overwonnen?
"Zonder twijfel mijn bevalling. Het eerste én tweede ziekenhuis weigerden mij toen ik op het punt stond om te bevallen. De arts zei: 'Mensen zoals jij behandelen we hier niet.' Ik was wanhopig – ik had dringend zorg nodig, maar niemand wilde me helpen. Gelukkig accepteerde het derde ziekenhuis me wel en beviel ik van een gezonde zoon. Niet iedereen heeft zoveel geluk."

> "Ziekenhuizen weigerden mij toen ik op het punt stond om te bevallen."

Wat heeft het Make Way-project jou gebracht?
"Make Way heeft me geholpen om op te komen voor de rechten van mensen met een handicap. Ik volg trainingen in campagnevoeren en beleids-beïnvloeding, en leer hoe ik kan zorgen voor blijvende verandering. Make Way zet juist mensen die vaak over het hoofd worden gezien, zoals mensen met een handicap, in een leidende rol."

Waar ben je momenteel mee bezig?
"Momenteel werk ik aan een campagne die de overheid oproept om goede zorg te bieden aan mensen met een handicap. Een van de speerpunten is een gratis telefoonnummer voor moeders die geen zorg krijgen, zodat zij snel geholpen kunnen worden. Samen met beleidsmakers, die door mijn verhaal zijn geraakt, zet ik dit onderwerp op de politieke agenda."

> "Ik volg trainingen en leer hoe ik kan zorgen voor blijvende verandering."

Josephine en Mary pleiten voor gelijke zorg voor vrouwen met een beperking.

Wat hoop je voor de toekomst?
"Ik pleit voor een Kenia zonder discriminatie, waar iedereen zich veilig voelt en waar mensen met een handicap niet bang zijn om naar het ziekenhuis te gaan. We moeten aan tafel zitten waar beslissingen over ons worden genomen. Alleen dan kunnen we echte verandering creëren."

Scan de QR-code
en lees het volledige verhaal van Josephine.

ONZE WERELDWIJDE IMPACTCIJFERS

Het is onze missie om een eerlijke wereld te creëren voor iedereen. We zijn actief in 26 verschillende landen en delen trots onze wereldwijde succesverhalen.

NIGERIA

Darlene heeft nu een eigen onderneming

Door een burgeroorlog vluchtte Darlene naar Nigeria. Met steun van VSO richtte ze een sociale onderneming op die meer dan 1.000 vrouwen voorziet van maandverband en voorlichting over menstruatie. Naast Darlene hebben we nog **14.110** andere jongeren geholpen bij het vinden van een baan of het starten van een onderneming.

GRENS KENIA/ETHIOPIË

Galgalo is nu beter voorbereid op droogte

Door extreme weersomstandigheden is Galgalo (28) veel vee verloren en is het dak van zijn huis weggeblazen. Dankzij VSO volgt hij trainingen in duurzame landbouw. Naast Galgalo hebben we nog **4.000** andere dorpelingen geholpen met de voorbereiding op extreem weer.

FILIPIJNEN

Jocelyn heeft nu een alternatieve inkomstenbron

Door frequente tyfoons is de visvangst van Jocelyn (51) afgenomen. Dankzij het VSO-rijsthandelproject heeft ze nu een alternatief inkomen en kan ze haar gezin weer onderhouden. Bovendien hebben we ongeveer 50.000 mangroven geplant, waardoor **131.598** mensen beter beschermd zijn tegen toekomstige tyfoons.

ZIMBABWE

Abed leert hoe HIV bestreden kan worden

Abed (38) verblijft in de Khami gevangenis. Dankzij een training van VSO heeft hij geleerd hoe je HIV kunt voorkomen en bestrijden. Nu organiseert hij voetbalsessies waarin seksuele gezondheid centraal staat. Daarmee hebben we tot nu toe **2.920** gevangenen bereikt.

MOZAMBIQUE

Elisa gaat eindelijk naar school

Elisa (18) kon door haar fysieke beperking nooit naar school. Maar dankzij een onderwijsprogramma van VSO krijgt ze nu les in lezen, rekenen en levensvaardigheden. Naast Elisa zijn er nog **978** andere meisjes in Mozambique die dankzij dit programma naar school gaan.

SPELENDERWIJS LEREN IN RWANDA

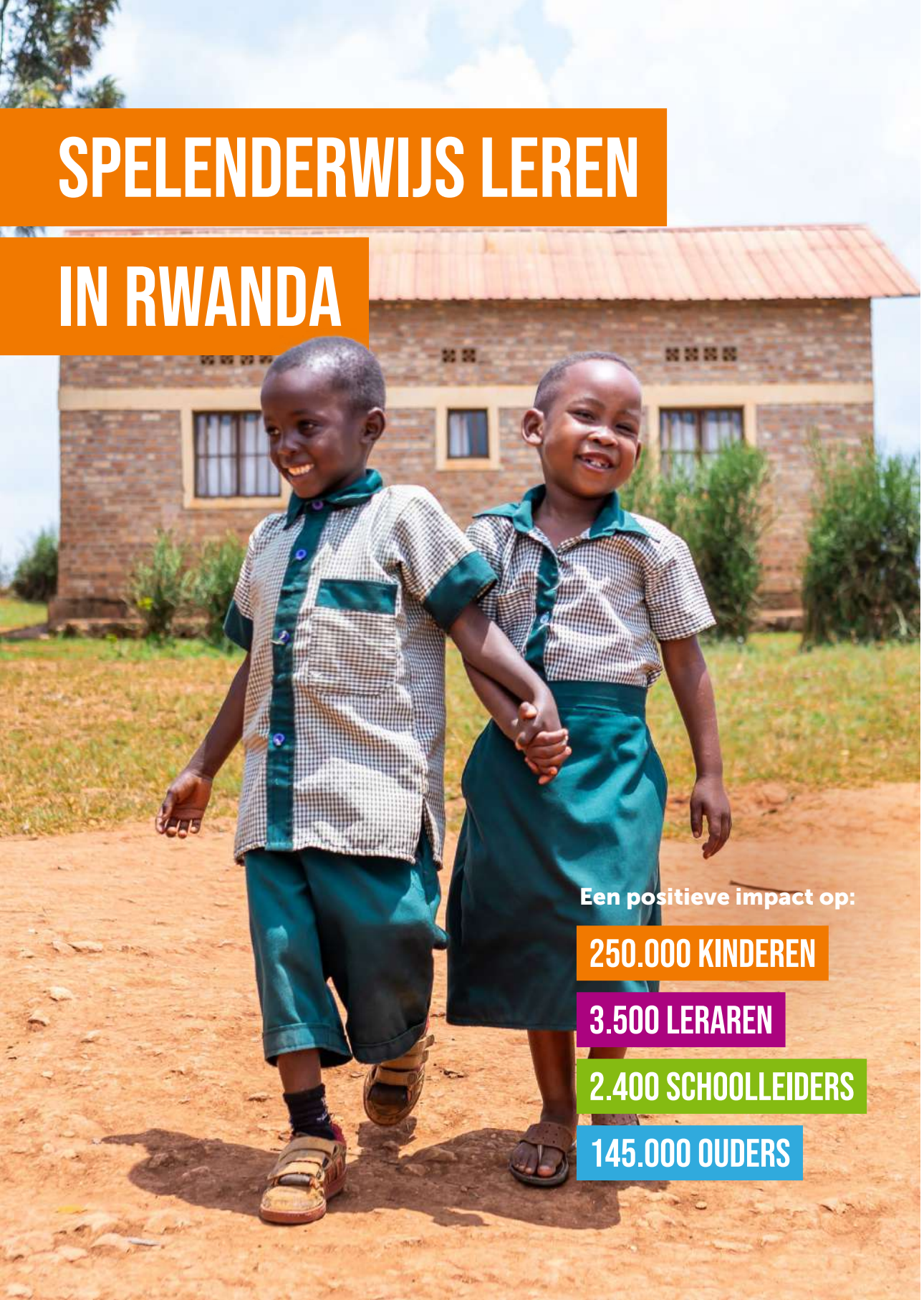

De vijfjarige Joshua bouwt een toren. Hij moet zich goed concentreren om de bouwstenen in balans te houden, en het zal geweldig leuk zijn om hem straks om te gooien. Maar als je Joshua's klas een tijdje geleden had bezocht, had je hem niet zien spelen. Sterker nog, je had hem waarschijnlijk helemaal niet gezien.

Onderwijsuitdagingen in Rwanda

In Rwanda behaalt 72 procent van de kinderen niet het verwachte niveau voor lezen, schrijven en rekenen. Dit komt voornamelijk door overvolle klassen en een tekort aan schoolmaterialen. Joshua is een van de vele kinderen die hierdoor moeite had met school. De drukte en het lawaai maakten hem zo angstig dat hij stopte met praten en liever thuisbleef.

> "Voordat VSO kwam, werden kinderen op dezelfde manier onderwezen als volwassen studenten."

Joshua zit in de klas bij leraar Olivier, die bijna zestig leerlingen onder zijn hoede heeft. Olivier herkent deze uitdagingen: "Voordat VSO kwam, werden kinderen op dezelfde manier onderwezen als volwassen studenten."

De leerlingen van Olivier leren het alfabet.

Leren door te spelen

VSO zet zich in voor een vernieuwende aanpak in het onderwijs: spelenderwijs leren. Door te spelen, verkennen kinderen de wereld om hen heen, bouwen ze relaties op en leren ze nieuwe vaardigheden. Met het project *Let's Learn Through Play* zorgt VSO ervoor dat spelenderwijs leren een vaste plek krijgt in de kinderopvang en het

De vijfjarige Joshua bouwt samen met leraar Olivier een toren van houten blokken.

QUIZZZZ TIME!

1. Uit hoeveel vlakken bestaat een voetbal?
2. Hoeveel manieren zijn er om tien stenen in twee stapels te verdelen?
3. Welke van deze spelletjes wordt vaak gespeeld door kinderen in Rwanda?

A Knikkeren
B Boter-kaas-en-eieren
C Jongleren

Scan de QR-code
om de antwoorden te vinden.

VSO-vrijwilliger Diane ondersteunt Olivier bij het toepassen van spelenderwijs leren.

basisonderwijs. Het project richt zich op het ondersteunen van leraren door middel van onderwijstrainingen en praktisch lesmateriaal.

Training en lesmateriaal voor leraren

Tegenwoordig heeft Olivier een hoop manieren om zijn klas spelenderwijs te laten leren. Tijdens een training van VSO-vrijwilligers leerde hij om activiteiten te organiseren die zowel leuk als leerzaam zijn. Daarnaast heeft hij via de VSO-app altijd toegang tot nieuw lesmateriaal.

Ook Alphonsine, de moeder van Joshua, kijkt positief naar de toekomst. “Mijn zoon had ernstige sociale angst, maar hij gaat vooruit. Onderwijs is heel belangrijk en dat heb ik zelf helaas gemist. Ik hoopte altijd dat hij niet dezelfde moeilijkheden zou ervaren als ik. Gelukkig ziet zijn toekomst er nu weer rooskleurig uit.”

> “Gelukkig ziet de toekomst van Joshua er nu weer rooskleurig uit.”

Let’s Learn Through Play

Het project *Let’s Learn Through Play* brengt spelenderwijs leren naar de kinderopvang en het onderwijs in alle dertig districten van Rwanda. Het ondersteunt leraren met digitale leermiddelen en persoonlijke begeleiding. Door samen te werken met beleidsmakers, schoolleiders en ouders wordt spelend leren geïntegreerd in het nationale onderwijsbeleid. Het doel is dat alle Rwandese kinderen van drie tot zes jaar toegang krijgen tot kwalitatief onderwijs. Het project wordt mede mogelijk gemaakt door LEGO Foundation.

Meer weten over dit project?
Scan de QR-code!

Pavla nam VSO op in haar testament

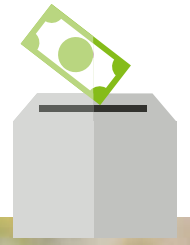

Pavla Šiková (69) woont samen met haar katten Henk en Amber en hond Daisy in één van de groene wijken van Den Haag. Anderhalf jaar geleden ging ze met pensioen - een mooi moment om haar testament op orde te brengen. Ze besloot om een eerlijke wereld te creëren door VSO op te nemen in haar testament.

> “Ik weet dat mijn nalatenschap bijdraagt aan een eerlijke wereld.”

Wat sprak je het meeste aan in VSO?
“Ik heb een sterk gevoel voor rechtvaardigheid. Dat is een deel van wie ik ben. Op een dag kwam ik in aanraking met VSO. Wat een ontzettend sympathieke en degelijke organisatie, dacht ik meteen. De doelen waar VSO naar streeft, spreken me heel erg aan. Het is een organisatie die op ooghoogte samenwerkt met mensen die het moeilijk hebben. In die aanpak geloof ik!”

Hoe heb je het testament geregeld?
“Mijn notaris raadde me aan om voor een organisatie te kiezen die vertrouwd is met nalatenschappen en hier goede procedures voor heeft. Het contact met VSO was erg prettig. Martin (toendertijd Manager Nalatenschappen) vertelde meer over de projecten en de werkwijze van VSO, en hoe het werkt om VSO op te nemen in je testament. Hij deelde alle informatie die mijn notaris nodig had. Het proces verliep snel, eenvoudig en vol vertrouwen. Binnen een paar dagen was het gepiept.”

Wat hoop je te bereiken met je nalatenschap?
“Ik wil graag dat wat ik heb opgebouwd in goede handen is. En daar heb ik alle vertrouwen in bij VSO. In welk deel van de wereld het ook nodig is op dat moment, ik weet dat mijn nalatenschap bijdraagt aan een eerlijke wereld.”

Wil jij ook bijdragen aan een eerlijke wereld? Ontdek hoe je VSO kunt opnemen in jouw testament.

Scan de QR-code
voor meer informatie.

Sommige kinderen krijgen een rugzak vol **boeken**

Andere kinderen een rugzak vol **zorgen**

Met een donatie bied je getraumatiseerde kinderen in Pakistan een veilige plek om te spelen en te leren. Ga naar vso.nl/doneren of **scan de QR-code**.